

Byla C-540/07

Europos Bendrijų Komisija

prieš

Italijos Respubliką

„Valstybės sąsipareigojimų nevykdymas – Laisvas kapitalo judėjimas – EB 56 straipsnis – EEE susitarimo 31 ir 40 straipsniai – Tiesioginiai mokesčiai – Iš užsienų pervedamų dividendų išskaičiuojamas mokestis prie šaltinio – Atskaitymas gavėjo buveinės vietoje pagal dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartį“

Sprendimo santrauka

1. *Laisvas kapitalo judėjimas – Apribojimai – Mokesčių teisės aktai – Pelnų mokestis – Dividendų apmokestinimas*

(EB 56 straipsnio 1 dalis)

2. *Tarptautiniai susitarimai – Europos ekonominės erdvės susitarimas – Sąsisteigimo laisvė – Laisvas kapitalo judėjimas – Apribojimai – Mokesčių teisės aktai – Pelnų mokestis – Dividendų apmokestinimas*

(EEE susitarimo 31 ir 40 straipsniai)

1. Valstybės narė, kuri kitose valstybėse narėse steigtoms bendrovėms paskirstytiems dividendams taiko mažiau palankų mokestinį režimą nei taikomas dividendams, paskirstytiems bendrovėms rezidentėms, atleisdama nuo mokesčio 95 % bendrovėms rezidentėms paskirstytų dividendų, o kitose valstybėse narėse steigtoms bendrovėms paskirstytus dividendus apmokestinama 27 % tarifo mokesčiu prie šaltinio, kartu numatydama sąlygą, jog paprašius dalis šios sumos gali būti grąžinta, nevykdo sąsipareigojimų pagal EB 56 straipsnio 1 dalį.

Iš tikrųjų toks skirtingas vertinimas nepaneigiamas taikant dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartis. Tiesa, negalima atmesti tikimybės, kad valstybės narė užtikrina sąsipareigojimų pagal Sutartį laikymąsi su kita valstybe nare sudarydama dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartį. Vis dėlto šiuo tikslu būtina, kad taikant dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartį būtų galima kompensuoti nacionalinės teisės aktuose tvirtinto skirtingo vertinimo pasekmes. Iš tiesų, tik kai taikant nacionalinės teisės aktus prie šaltinio išskaičiuojamą mokestį galima atskaityti iš kitoje valstybėje narėje mokėtino mokesčio neviršijant sumos, lygios vertinimo skirtumui pagal nacionalinės teisės aktus, kitose valstybėse steigtoms bendrovėms paskirstytų dividendų skirtingas vertinimas, palyginti su dividendais, paskirstytais bendrovėms rezidentėms, visiškai išnyksta. Aptariamais nacionalinės teisės aktais neužtikrinamas toks atskaitymas iš kitoje valstybėje narėje mokėtino mokesčio, ir pasirinkimas, ar apmokestinėti kitoje valstybėje narėje iš atitinkamos valstybės narės gautas pajamas, arba tarifas, kuriuo jos apmokestinamos, priklauso ne nuo šios valstybės, bet nuo kitoje valstybėje narėje nustatytų apmokestinimo taisyklių, todėl taikant dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartį nuostatas prie šaltinio išskaičiuoto mokesčio atskaitymas iš kitoje valstybėje narėje mokėtino mokesčio neleidžia visais atvejais kompensuoti nacionalinės teisės aktuose tvirtinto skirtingo vertinimo.

Tokio skirtingo vertinimo juolab negalima paneigti remiantis tuo, jog reikia atsižvelgti į nacionalinės apmokestinimo sistemos, kuria siekiama tiesiogiai ar netiesiogiai užtikrinti fizinių asmenų, galutinių dividendų gavėjų, apmokestinimą, vientisumą ir, be kita ko, į aplinkybę, kad fizinis asmuo, rezidentas akcininkas, yra apmokestinamas pajamų mokesčiu nuo jo pajamų, vadinasi, fizinio asmens rezidento akcininko apmokestinimo lygis iš tikrųjų yra lygiavertis akcininko ne rezidento apmokestinimo lygiui. Iš tiesų šiuo atveju lyginamos skirtingos tvarkos ir situacijos, t. y., viena vertus, nacionalinius dividendus gaunantys fiziniai asmenys ir jų pajamų apmokestinimo tvarka ir, antra vertus, užsienį pervedamus dividendus gaunančių kapitalo bendrovių ir atitinkamos valstybės narės prie šaltinio išskaičiuojamas mokestis. Šiuo atžvilgiu nesvarbu tai, kad šios valstybės teisės aktais siekiama ištaisyti galimą pusiausvyros stoką fizinių asmenų, dalyvaujančių bendrovių, kurioms išmokami dividendai, kapitale, apmokestinimo atžvilgiu.

Toks skirtingas vertinimas gali atgrasyti kitose valstybėse narėse steigtas bendroves investuoti atitinkamoje valstybėje narėje ir todėl jis yra iš esmės EB 56 straipsnio 1 dalimi draudžiamas laisvo kapitalo judėjimo apribojimas.

Tiesa, kad atsižvelgiant į valstybės narės numatytas priemones, kuriomis siekiama išvengti bendrovių rezidentų paskirstytojo pelno apmokestinimo kelis kartus arba jo ekonominio dvigubo apmokestinimo ar juos sušvelninti, dividendus gaunančių akcininkų rezidentų padėtis nebūtinai yra panaši į dividendus gaunančių akcininkų kitos valstybės narės rezidentų padėtį. Tačiau nuo to momento, kai valstybė narė vienašališkai arba pagal susitarimą pajamų mokesčiu apmokestina ne tik akcininkų rezidentų, bet ir akcininkų ne rezidentų iš bendrovių rezidentų gaunamus dividendus, šių akcininkų ne rezidentų padėtis tampa panaši į akcininkų rezidentų padėtį. Iš tikrųjų vien dėl to, kad ši valstybė narė naudoja kompetenciją mokesčių srityje, kyla apmokestinimo kelis kartus arba ekonominio dvigubo apmokestinimo pavojus, neatsižvelgiant į kitoje valstybėje narėje taikomą apmokestinimą. Tokiu atveju tam, kad dividendus gaunantys asmenys ne rezidentai nepatirtų laisvo kapitalo judėjimo apribojimo, kurį iš esmės draudžia EB 56 straipsnis, dividendus išmokančių bendrovių rezidavimo valstybė turi užtikrinti, kad pagal jos nacionalinės teisės numatytą apmokestinimo kelis kartus arba ekonominio dvigubo apmokestinimo išvengimo ar jo sušvelninimo mechanizmą ne rezidentų vertinimas būtų toks pats kaip ir rezidentų vertinimas. Taigi, jei tokia valstybė narė pasirinko įgyvendinti savo kompetenciją mokesčių srityje kitose valstybėse narėse steigtomis bendrovėmis paskirstytų dividendų atžvilgiu, šiuos dividendus gaunantys ne rezidentai yra panašioje padėtyje kaip ir rezidentai, kiek tai susiję su bendrovių rezidentų paskirstytų dividendų ekonominio dvigubo apmokestinimo pavojumi, vadinasi, dividendus gaunantys asmenys ne rezidentai negali būti skirtingai vertinami, palyginti su rezidentais.

Aptariamas mažiau palankus vertinimas negali būti pateisinamas poreikiu užtikrinti mokesčių sistemos darnumą ar išsaugoti subalansuotą apmokestinimo kompetencijos pasidalijimą. Be to, jis negali būti pateisinamas kova su sukaviimu mokesčių srityje. Toks pateisinimas yra priimtinas, tik jei kovoja su visiškai dirbtinomis schemomis, skirtomis mokesčių statymams apeiti, nevirtinant jokios bendros sukaviimo prezumpcijos. Šiuo atveju bendrai visiems kitose valstybėse narėse steigtomis bendrovėmis paskirstytiems dividendams taikoma mažiau palanki apmokestinimo tvarka. Be to, valstybė narė gali remtis Direktyva 77/799 dėl valstybių narių atsakingų institucijų savitarpio pagalbos tiesioginių ir netiesioginių mokesčių srityje, siekdama iš kitos valstybės narės kompetentingų institucijų gauti bet kokios reikalingos informacijos, kuri leistų jai nustatyti teisingą minėtoje direktyvoje numatytą mokesčių sumą.

Todėl pagal aptariamus nacionalinės teisės aktus kitose valstybėse narėse steigtomis bendrovėms paskirstytiems dividendams taikomas mažiau palankus vertinimas yra su EB 56 straipsnio 1 dalimi nesuderinamas laisvo kapitalo judėjimo ribojimas.

(žr. 32, 36–40, 42–45, 51–54, 56, 58–61, 64 punktus ir rezoliucinės dalies 1 punktą)

2. Valstybė narė, kuri kitose EEE valstybėse steigtomis bendrovėms paskirstytiems dividendams taiko mažiau palankų mokestinį vertinimą nei taikomas dividendams, paskirstytiems bendrovėms rezidentams, atleisdama nuo mokesčio 95 % bendrovėms rezidentams paskirstytų dividendų, o bendrovėms ne rezidentams paskirstytus dividendus apmokestindama 27 % tarifo mokesčiu prie šaltinio, kartu numatydama sąlygą, jog dalis šios sumos gali būti grąžinta, nepažeidžia sąsipareigojimų pagal Europos ekonominėje erdvės (EEE) susitarimo 31 ir 40 straipsnius.

Tiesa, EEE susitarimo Susitariančiųiosiose Šalyse steigtomis bendrovėms paskirstytiems dividendams pagal aptariamus nacionalinės teisės aktus taikomas mažiau palankus vertinimas yra laisvo kapitalo judėjimo ribojimas EEE susitarimo 40 straipsnio prasme ir steigimo laisvės ribojimas to paties susitarimo 31 straipsnio prasme.

Vis dėlto šis ribojimas pateisinamas privalomuoju bendrojo intereso pagrindu, susijusiu su kova su sukaviimu mokesčių srityje. Iš tiesų principai, susiję su naudojimosi judėjimo laisvėmis Bendrijoje apribojimais, negali būti visa apimtimi taikomi kapitalo judėjimui tarp valstybių narių ir trečiųjų valstybių, nes toks judėjimas yra susijęs su kitu teisiniu kontekstu. Šiuo atžvilgiu tarp valstybių narių kompetentingų institucijų ir trečiosios valstybės kompetentingų institucijų nėra bendradarbiavimo tarp valstybių narių kompetentingų institucijų sistemos, nustatytos Direktyvoje 77/799 dėl valstybių narių atsakingų institucijų savitarpio pagalbos tiesioginių ir netiesioginių mokesčių srityje, jei šios trečioji valstybė neprisiima jokių savitarpio pagalbos sąsipareigojimų. Nesant jokios nuostatos dėl keitimosi informacija su EEE susitarimo Susitariančiųjų Šalimi, o dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartyse, pasirašytose su kitomis EEE susitarimo Susitariančiųiomis Šalimis, nesant nuostatų, numatančių pareigą pateikti informaciją, nagrinėjami nacionalinės teisės aktai EEE susitarimo Susitariančiųjų Šalių atžvilgiu turi būti laikomi pateisinamais privalomuoju bendrojo intereso pagrindu, susijusiu su kova su sukaviimu mokesčių srityje, ir tinkamais užtikrinti atitinkamo tikslo įgyvendinimą bei neviršijančiais to, kas būtina jam pasiekti.

(žr. 67–72, 74–75 punktus)

TEISINGUMO TEISMO (antroji kolegija)

SPRENDIMAS

2009 m. lapkričio 19 d. (*)

„Valstybės sąsipareigojimų nevykdymas – Laisvas kapitalo judėjimas – EB 56 straipsnis – EEE susitarimo 31 ir 40 straipsniai – Tiesioginiai mokesčiai – Iš užsienų pervedamų dividendų išskaičiuojamas mokestis prie šaltinio – Atskaitymas gavėjo buvęs vietoje pagal dvigubo

apmokestinimo išvengimo sutart?“

Byloje C-540/07

dėl 2007 m. lapkričio 30 d. pagal EB 226 straipsnį pareikšto ieškinio dėl įsipareigojimų nevykdymo

Europos Bendrijų Komisija, atstovaujama R. Lyal ir A. Aresu, nurodžiusi adresą dokumentams teikti Liuksemburge,

ieškovs,

prieš

Italijos Respubliką atstovaujamą R. Adam, padedamą *avvocato dello Stato* P. Gentili, nurodžiusį adresą dokumentams teikti Liuksemburge,

atsakovs,

TEISINGUMO TEISMAS (antroji kolegija),

kurį sudaro antrosios kolegijos pirmininko pareigas einantis ketvirtosios kolegijos pirmininkas J.-C. Bonichot (pranešėjas), teisėjai C. Toader, C. W. A. Timmermans, K. Schiemann ir P. Kriš,

generalinį advokatą J. Kokott,

kancleris R. Grass,

atsižvelgęs į rašytinį proceso dalį,

susipažinęs su 2009 m. liepos 16 d. posėdyje pateikta generalinės advokatės išvada,

priima šį

Sprendimas

1 Savo ieškinyje Europos Bendrijų Komisija prašo Teisingumo Teismo pripažinti, kad palikdama galioti mažiau palankią kitose valstybėse narėse ir 1992 m. gegužės 2 d. Europos ekonominės erdvės susitarimo (OL L 1, p. 3, toliau – EEE susitarimas) Susitarianiosiose Šalyse steigtoms bendrovėms paskirstyti dividendų apmokestinimo sistemą, palyginti su bendrovėms rezidentams paskirstytiems dividendams taikoma sistema, Italijos Respublika nevykdė įsipareigojimų pagal EB 56 straipsnį ir EEE susitarimo 40 straipsnį, susijusių su laisvu kapitalo judėjimu tarp valstybių narių ir šio susitarimo Susitarianiosios Šalys, bei įsipareigojimų pagal minėto susitarimo 31 straipsnį dėl įsisteigimo laisvės šio susitarimo Susitarianiosiose Šalyse.

Teisinis pagrindas

EEE susitarimas

2 EEE susitarimo 6 straipsnyje nustatyta:

„Nepažeidžiant tolesnės teisminės praktikos plėtros, gyvendinant ir taikant šio Susitarimo nuostatas, jeigu jos yra iš esmės tolygios atitinkamoms Europos ekonominės bendrijos steigimo sutarties ir Europos anglių ir plieno bendrijos steigimo sutarties bei taikant šias dvi sutartis priimtą aktų normoms, jos yra aiškinamos remiantis atitinkamais Europos Bendrijų Teisingumo Teismo

sprendimais, kurie buvo priimti prieš pasirašant šį Susitarimą.“

3 EEE susitarimo 31 straipsnio 1 dalis išdėstyta taip:

„Vadovaujantis šio Susitarimo nuostatomis, vienos [Europos bendrijos] valstybės narės arba [Europos laisvosios prekybos asociacijos (ELPA)] valstybės nacionalinis subjektas, siegimo bet kurios kitos iš šių valstybių teritorijoje laisvę neribojama. Ši nuostata taip pat taikoma ir tuo atveju, kai vienos [Bendrijos] valstybės narės arba ELPA valstybės nacionaliniai subjektai, siegiantys kurios nors iš šių valstybių teritorijoje, steigia atstovybes, padalinius ar dukterines bendroves.

Siegimo laisvės apima ir teisę imtis savarankiškai dirbančių asmenų veiklos bei ją verstis, taip pat steigti ir valdyti įmones, būtent – bendroves ar firmas, apibūdintas 34 straipsnio [antrojoje] pastraipoje, tomis pačiomis sąlygomis, kurios siegimo šalies teisės aktuose yra nustatytos jos pačios subjektams, ir laikantis 4 skyriaus nuostatų.“

4 EEE susitarimo 40 straipsnyje savo ruožtu nurodyta:

„Pagal šio Susitarimo nuostatas Susitariančiosios Šalys tarpusavyje netaiko jokių kapitalo, priklausančio [Bendrijos] valstybėse narėse ar ELPA valstybėse reziduojantiems asmenims, judėjimo apribojimų, taip pat nediskriminuoja dėl šalies pilietybės ar rezidavimo vietos arba dėl vietos, kurioje kapitalas yra investuotas. Šiam straipsniui įgyvendinti reikalingos nuostatos pateikiamos XII priede.“

Bendrijos teisės aktai

5 1990 m. liepos 23 d. Tarybos direktyvos dėl bendrosios mokesčių sistemos, taikomos visų valstybių narių patronuojantioms ir dukterinėms bendrovėms (OL L 225, p. 6; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 9 sk., 1 t., p. 147), iš dalies pakeistos 2003 m. gruodžio 22 d. Tarybos direktyva 2003/123/EB (OL L 7, p. 41; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 9 sk., 1 t., p. 3, toliau – Direktyva 90/435), 3 straipsnio 1 dalyje numatyta:

„<...>

a) patronuojanti bendrovė būtinai laikoma kiekviena valstybės narės bendrove, kuri atitinka 2 straipsnyje nustatytas sąlygas ir turi ne mažesnę kaip 20 % kitoje valstybėje narėje esančios bendrovės, atitinkančios tas pačias sąlygas, kapitalo dalį;

toks statusas tomis pačiomis sąlygomis suteikiamas ir valstybės narės bendrovei, kuri turi ne mažesnę kaip 20 % toje pačioje valstybėje narėje esančios bendrovės kapitalo dalį, kuri visų ar jos dalį turi kitoje valstybėje narėje esančios buvusios [pirmosios] bendrovės nuolatinį buveinį;

<...>“

6 Pagal Direktyvos 90/435 4 straipsnio 1 dalį:

„Kai patronuojanti bendrovė ar jos nuolatinis buveinis dėl ryšių patronuojančios bendrovės su savo dukterine bendrove gauna paskirstytą pelną, išskyrus dukterinės bendrovės likvidavimo atvejį, patronuojančios bendrovės valstybė ir jos nuolatinis buveinis valstybė:

– tokio pelno neapmokestina arba

– tokį pelną apmokestina, suteikdama patronuojantiai bendrovei ir jos nuolatinei buveinei teisę atskaityti iš priklausančio mokėto mokesčio sumos tą bendrovių pelno mokesčio dalį, kuri nuo to pelno sumokėjo dukterinė bendrovė ir žemesnės grandies dukterinė bendrovė, laikantis

nuostatos, kad kiekvienos grandies bendrovė ir jos žemesnės grandies dukterinė bendrovė atitinka 2 ir 3 straipsniuose numatytus reikalavimus, neviršijant atitinkamo priklausantio mokesčio sumos.“

7 Direktyvos 90/435 5 straipsnio 1 dalyje numatyta:

„Iš pelno, kurį dukterinė bendrovė paskirsto savo patronuojančiai bendrovei, mokestis prie šaltinio neišskaitomas.“

Nacionalinės teisės aktai

Nacionaliniams dividendams taikoma tvarka

8 Nacionaliniai dividendai, išmokėti Italijoje pelno mokesčiu apmokestinamoms bendrovėms ir prekybos įstaigoms, apmokestinimo Italijoje tvarka reguliuojama 2003 m. gruodžio 12 d. Įstatyminio dekreto Nr. 344 dėl pelno mokesčio pagal 2003 m. balandžio 12 d. Įstatymo Nr. 80 4 straipsnio reformos (GURI, Nr. 291 paprastas priedas, 2003 m. gruodžio 16 d.), įsigaliojusio 2005 m. sausio 1 dieną.

9 Po šios reformos nagrinėjama tvarka tvirtinta 1986 m. gruodžio 22 d. Respublikos prezidento dekretu Nr. 917 patvirtinto konsoliduoto teksto, skirto pajamų mokesčiams, 89 straipsnio, pavadinto „Dividendai ir palūkanos“, antroje pastraipoje, kurioje numatyta:

„Bendrovė ar įstaiga, nurodyta 73 straipsnio 1 dalies a ir b punktuose, nesvarbu, kokia forma ar koku pavadinimu, paskirstytas pelnas, taip pat 47 straipsnio 7 dalyje numatytais atvejais, nelaikomas to mokestinio laikotarpio, per kurį gautos pajamos, pajamomis, nes 95 % šio pelno neįtraukiama į įgaunanties bendrovės ar įstaigos pajamas.“

10 Pagal konsoliduotus 73 straipsnio pirmosios pastraipos a ir b punktus:

„Pelno mokesčiu apmokestinama:

a) valstybės teritorijoje steigtos akcinės bendrovės, komanditinės bendrovės, ribotos atsakomybės bendrovės, kooperatyvai ir sveikatos apsaugos draudimo bendrovės;

b) valstybės teritorijoje steigti kiti nei bendrovės viešieji ir privatūs subjektai, vykdanys vien ar daugiausia komercinę veiklą.“

į užsieni pervedamų dividendų tvarka

11 1973 m. rugsėjo 29 d. Respublikos prezidento dekretu Nr. 600 dėl pajamų mokesčio nustatymo bendrųjų nuostatų (decreto del Presidente della Repubblica recante disposizioni comuni in materia di accertamento delle imposte sui redditi) 27 straipsnio, pavadinto „Mokestis prie šaltinio nuo dividendų“, trečiojoje pastraipoje numatyta:

„Iš pelno, paskirstyto nacionalinėje teritorijoje nereziduojantiems asmenims, išskaičiuojamas 27 % tarifas mokestis. Išskaičiuojamo mokesčio tarifas sumažinamas iki 12,50 % pelnui, paskirstytam kaupiamąjį akcijų savininkams. Ne rezidentai, kiti nei kaupiamąjį akcijų savininkai, turi teisę susigrąžinti iki keturių devintųjų mokesčio, kai užsienio valstybės mokesčių administratoriaus išduotu patvirtinimu rodoma, kad jis galutinai sumokėtas užsienyje už tą patį pelną.“

12 Šio dekreto 27a straipsnyje numatytas grąžinimas ar tam tikromis sąlygomis šio dekreto 27 straipsnyje nurodytas mokestis netaikomas valstybėje narėje steigtai bendrovei, kurios atitinka sąlygas, susijusias su Direktyvoje 90/435 tvirtintu dalyvavimo paskirstanties pelnų bendrovės

kapitale lygiu ir paties šio dalyvavimo trukme, atveju.

Ikiteismin? proced?ra

13 Manydama, kad dividend?, kuri? šaltinis yra Italijoje, paskirstyt? kitoje valstyb?je nar?je ar EEE susitarimo Susitarian?ioje Šalyje ?steigtoms bendrov?ms, apmokestinimo tvarka nesuderinama su laisvu kapitalo jud?jimu ir ?sisteigimo laisve, 2005 m. spalio 18 d. oficialiu pranešimu Komisija nusprend? prad?ti EB 226 straipsnyje numatyt? proced?r? prieš Italijos Respublik?.

14 Kadangi 2006 m. vasario 9 d. laiške pateikti Italijos Respublikos argumentai Komisijos ne?tikino, ji 2006 m. liepos 4 d. šiai valstybei narei pateik? pagr?st? nuomon?, nurodydama per du m?nesius nuo jos gavimo imtis b?tin? priemoni?, kad ? j? b?t? tinkamai atsižvelgta.

15 2007 m. sausio 30 d. Italijos Respublika laišku atsak? ? pagr?st? nuomon?. Manydama, kad ši valstyb? nar? nepašalino pažeidimo, kuriuo kaltinama, Komisija nusprend? pareikšti š? ieškin?.

D?l ieškinio

D?l priimtino

16 Italijos Respublika tvirtina, kad ieškinys nepriimtinas d?l nepakankamai tikslaus dalyko. Komisija tik palygina ?vairius teis?s akt? tekstus ir konstatuodama, kad juose numatyti didesni mokes?iai ? užsien? pervedamiems dividendams nei numatytas apmokestinimo lygis dividendams, mokamiems Italijoje ?steigtoms bendrov?ms, aiškiai ir išsamiai nenagrin?ja kiekvieno iš ši? teis?s akt? ir ne?rodo konkre?iai kiekvieno iš j? nesuderinamumo su principais, kuriais remiasi.

17 Šiuo atžvilgiu reikia priminti, kad pagal Proced?ros reglamento 38 straipsnio 1 dalies c punkt? ieškinyje turi b?ti nurodyta, be kita ko, gin?o dalykas ir pagrind?, kuriais remiamasi, santrauka. Tod?l kiekviename pagal EB 226 straipsnyje pareikštame ieškinyje Komisija turi pakankamai aiškiai ir nuosekliai išd?styti kaltinimus, kuriais ji remiasi, kad valstyb? nar? gal?t? pasirengti gynybai, o Teisingumo Teismas – patikrinti tariamo ?sipareigojim? ne?vykdyimo egzistavim? (šiuo klausimu žr. 1990 m. gruodžio 13 d. Sprendimo *Komisija prieš Graikij?*, C?347/88, Rink. p. I?4747, 28 punkt? ir 2006 m. geguž?s 4 d. Sprendimo *Komisija prieš Jungtin? Karalyst?*, C?98/04, Rink. p. I?4003, 18 punkt?).

18 Šiuo atveju iš Komisijos ieškinio motyv? ir reikalavim? pakankamai aiškiai ir tiksliai matyti, kad jis susij?s su dividend?, paskirstyt? Italijos rezidentams, ir dividend?, išmok?t? bendrov?ms, ?steigtoms kitose valstyb?se nar?se ar EEE susitarimo Susitarian?iose Šalyse, apmokestinimo tvark? skirtumo suderinamumu su laisvo kapitalo jud?jimu ir ?sisteigimo laisve.

19 Kadangi ieškinyje n?ra dviprasmiškumo, reikia atmesti Italijos Respublikos pateikt? prieštaravim? d?l priimtino.

D?l esm?s

Šali? argumentai

20 Komisija tvirtina, kad iš esmės dividendai, išmokėti bendrovėms, steigtoms kitose valstybėse narėse ar EEE susitarimo Susitarian-iose Šalyse, yra mažiau palankiai vertinami nei dividendai, išmokėti bendrovėms, Italijos rezidentėms. Tai atgrasina kitose valstybėse narėse ar EEE susitarimo Susitarian-iose Šalyse steigtas bendroves investuoti į Italijoje steigtas bendroves ir daro kliūtis laisvam kapitalo judėjimui.

21 Kadangi Direktyva 90/435 netaikoma EEE susitarimo Susitarian-iose Šalyse steigtoms bendrovėms, o Italijos dividendų, išmokamų užsienį, apmokestinimo tvarka taip pat susijusi su dalyvavimu kapitale, suteikiančiu teisę kontroliuoti Italijos bendroves, priklausančias EEE susitarimo Susitarian-iose Šalyse steigtoms bendrovėms, Komisija tvirtina, kad taip pat nesilaikoma EEE susitarimo 31 straipsnio, kuriame, panašiai kaip ir atitinkamose EB sutarties nuostatose, draudžiami visi sisteminio laisvės apribojimai.

22 Italijos Respublika tvirtina, kad tai, jog nacionaliniai dividendai atleidžiami nuo mokesčio, o dividendai, pervedami į kitas valstybes nares, apmokestinami, nebūtinai ir ne visada prieštarauja Bendrijos teisei. Neatitiktis Bendrijos teisei gali būti konstatuota tik esant konkrečiai situacijai, kai pritaikius dvišalės dvigubo apmokestinimo išvengimo sutarties nuostatas kitos valstybės narės bendrovė, gaunanti dividendus, negali išvengti dvigubo apmokestinimo valstybėje narėje, kurioje yra jos buveinė, pavyzdžiui, dividendus išmokėjusios bendrovės valstybėje narėje išskaičiuotą mokestį atskaitydama iš savo pačios nacionaliniu lygmeniu apmokestinamą pajamą. Taigi, kai dvišalėje sutartyje dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo numatyta, kad paskirties valstybėje narėje taikoma šaltinio valstybėje narėje išskaičiuoto mokesčio užskaitos sistema, Italijos Respublika mano, kad tokiu atveju nėra EB 56 straipsniui prieštaraujančios diskriminacijos. Šiose sutartyse numatytos atskaitymo sąlygos atitinka galias, kurias valstybės narės turi paskirstydamos savo kompetencijų mokesčių srityje.

23 Šiuo atžvilgiu Komisija nepateikia rodymų, kad nėra viena Italijos Respublikos sudaryta dvišale sutartimi neleidžiama pašalinti šioje valstybėje narėje taikomo mokesčio poveikio.

24 Italijos Respublika taip pat tvirtina, kad užsienį pervedamų dividendų apmokestinimas turi būti vertinamas atsižvelgiant į šios valstybės narės viduje asmenims mokamų dividendų apmokestinimo tvarkos darnumą. Pastaruoju atveju dividendų mokėjimas akcininkui fiziniam asmeniui, gyvenančiam Italijoje, yra apmokestinamas. Apmokestinamąjį asmenį gauna 95 % dividendų atleidimas nuo mokesčio yra tik parengiamoji akcininkų, fizinių asmenų, apmokestinimo stadija. Kai akcininkas yra bendrovė ne rezidentė, kuri paprastai dividendus moka akcininkams, fiziniams asmenims ne rezidentams, fiziniai asmenys neapmokestinami. Italijos Respublika tvirtina, kad bendrovė ne rezidentė yra daugiau apmokestinama, siekiant atsižvelgti į tai, kad bendrovės pelno apmokestinimo lygis turi atitikti fizinių asmenų apmokestinimo lygį. Vadinas, akcininko fizinio asmens rezidento apmokestinimo lygis yra lygiavertis akcininko ne rezidento apmokestinimo lygiui.

25 Italijos Respublika subsidiariai tvirtina, kad skirtingas vertinimas pateisinamas skirtinga situacija, atsiradusia dėl to, jog bendrovės ne rezidentės neturi jokios pareigos Italijos mokesčių tarnyboms pranešti, kad tokie bendrovės kapitale dalyvauja Italijoje reziduojantys fiziniai asmenys.

26 Italijos Respublika teigia, kad netgi darant prielaidą, jog situacijos nėra skirtingos, diskriminacija pateisinama mokesčių sistemos darnumo reikalavimais ir būtinybe užkirsti kelią sukaviui mokesčių srityje ir mokesčių vengimui.

27 Galiausiai Italijos Respublika tvirtina, kad bet kuriuo atveju Komisija negali jos kaltinti, kad iš anksto nenumatė Teisingumo Teismo praktikos eigos ir 2006 m. gruodžio 14d. Sprendimo *Denkavit Internationaal ir Denkavit France* (C-170/05, Rink. p. I-11949) bei 2007 m. lapkričio 8 d.

Sprendimo *Amurta* (C?379/05, Rink. p. I?9569), paskelbt? pasibaigus pagr?stoje nuomon?je Italijos Respublikai skirtam terminui.

Teisingumo Teismo vertinimas

– D?I EB 56 straipsnio 1 dalies nesilaikymo

28 Pirmiausia reikia priminti, kad nors tiesioginiai mokes?iai priklauso valstybi? nari? kompetencijai, jos privalo ja naudotis laikydamosi Bendrijos teis?s (žr., be kita ko, 2005 m. gruodžio 13 d. Sprendimo *Marks & Spencer*, C?446/03, Rink. p. I?10837, 29 punkt?).

29 Nesant Bendrijos suvienodinimo ar suderinimo priemoni?, valstyb?s nar?s lieka kompetentingos sutartimis arba vienašališkai nustatyti savo gali? mokes?i? srityje pasidalijimo kriterijus, vis? pirma siekiant išvengti dvigubo apmokestinimo (1998 m. geguž?s 12 d. Sprendimo *Gilly*, C?336/96, Rink. p. I?2793 24 ir 30 punktai; 2006 m. rugs?jo 7 d. Sprendimo *N*, C?470/04, Rink. p. I?7409, 44 punktas).

30 ?tvirtinant bendr? mokes?i? sistem? Direktyva 90/435 siekiama pašalinti bet kokias nepalankias skirting? valstybi? nari? bendrovi? bendradarbiavimo s?lygas, palyginti su tos pa?ios valstyb?s nar?s ?moni? bendradarbiavimo s?lygomis, ir taip palengvinti bendrovi? grupavim?si Bendrijos mastu (2006 m. gruodžio 12 d. Sprendimo *Test Claimants in the FII Group Litigation*, C?446/04, Rink. p. I?11753, 103 punktas).

31 Dalyvavimo kapitale, kuriam netaikoma Direktyva 90/435, atžvilgiu valstyb?s nar?s turi nustatyti, ar ir kuria dalimi reikia vengti ekonominio dvigubo paskirstytojo pelno apmokestinimo, ir šiuo atžvilgiu vienašališkai arba su kitomis valstyb?mis nar?mis sudarytose sutartyse numatyti mechanizmus, kuriais b?t? siekiama išvengti šio ekonominio dvigubo apmokestinimo arba j? sušvelninti. Vis d?lto vien tai joms neleidžia taikyti Sutartimi garantuojamoms jud?jimo laisv?ms prieštaraujan?i? priemoni? (šiuo klausimu žr. 2006 m. gruodžio 12 d. Sprendimo *Test Claimants in Class IV of the ACT Group Litigation*, C?374/04, Rink. p. I?11673, 54 punkt?).

32 Šiuo atveju Italijos teis?s aktais atleidžiami nuo mokes?io 95 % bendrov?ms rezident?ms paskirstyt? dividend? ir lik? 5 % apmokestinami standartinio tarifo pelno mokes?iu, t. y. 33 %. Kitose valstyb?se nar?se ?steigtoms bendrov?ms paskirstyti dividendai apmokestinami 27 % tarifo mokes?iu prie šaltinio, be to, paprašius ne daugiau kaip keturios devintosios šios sumos gali b?ti gr?žinta. Pagal ?vairi? dvigubo apmokestinimo išvengimo sutar?i? nuostatas gali b?ti taikomas sumažinto tarifo mokestis prie šaltinio, kai tenkinamos tam tikros dalyvavimo ir kapitalo dali? tur?jimo laiko s?lygos, ta?iau šis tarifas išlieka didesnis nei taikomas dividendams, paskirstytiems bendrov?ms rezident?ms.

33 Galiausiai negin?ijama, kad pagal Italijos teis?s aktus kitose valstyb?se nar?se ?steigtoms bendrov?ms paskirstytiems dividendams taikomas didesnis mokes?io tarifas nei taikomas dividendams, paskirstytiems bendrov?ms rezident?ms.

34 Vis d?lto Italijos Respublika tvirtina, kad tik atrodo, jog yra šis vertinimo skirtumas, nes reikia atsižvelgti ?, pirma, dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartis ir, antra, Italijos mokes?i? sistemos visum?.

35 Pirmiausia Italijos Respublika tvirtina, kad kitose valstyb?se nar?se ?steigtoms bendrov?ms paskirstyti dividendai iš ties? n?ra skirtingai vertinami, palyginti su bendrov?ms rezident?ms paskirstytais dividendais, nes dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartimis leidžiama Italijoje prie šaltinio išskai?iuot? mokest? atskaityti iš kitoje valstyb?je nar?je mok?tino mokes?io.

36 Šiuo atžvilgiu visiškai tiesa, kad Teisingumo Teismas nusprendė, jog negalima atmesti tikimybės, kad valstybė narė užtikrina įsipareigojimą pagal Sutartį laikymąsi, su kita valstybe narė sudarydama dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartį (šiuo klausimu žr. minėtą sprendimą *Test Claimants in Class IV of the ACT Group Litigation* 71 punktą ir *Amurta* 79 punktą).

37 Vis dėlto šiuo tikslu būtina, kad taikant dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartį būtų galima kompensuoti nacionalinės teisės aktuose tvirtinto skirtingo vertinimo pasekmes. Iš tiesų, tik kai taikant nacionalinės teisės aktus prie šaltinio išskaičiuojamas mokestis galima atskaityti iš kitoje valstybėje narėje mokėtino mokesčio suma, lygia vertinimo skirtumui pagal nacionalinės teisės aktus, kitose valstybėse steigtoms bendrovėms paskirstytą dividendų skirtingas vertinimas, palyginti su dividendais, paskirstytais bendrovėms rezidentėms, visiškai išnyksta.

38 Šiuo atveju reikia pripažinti, kad nacionalinės teisės aktais neužtikrinamas toks Italijoje prie šaltinio išskaičiuoto mokesčio atskaitymas iš kitoje valstybėje narėje mokėtino mokesčio. Iš tiesų atskaitymas visų pirma reikalauja, kad iš Italijos gauti dividendai būtų pakankamai apmokestinami kitoje valstybėje narėje. Kaip savo išvados 58 ir 59 punktuose pažymėjo generalinio advokato, jei šie dividendai nėra apmokestinami ar nepakankamai apmokestinami, Italijoje prie šaltinio išskaičiuotas mokestis ar dalis jo negali būti atskaityta. Tokiu atveju taikant nacionalinės teisės aktus atsiradęs skirtingas vertinimas negali būti kompensuotas taikant dvigubo apmokestinimo išvengimo sutarties nuostatas.

39 Tačiau pasirinkimas, ar apmokestinti kitoje valstybėje narėje iš Italijos gautas pajamas, arba tarifas, kuriuo jos apmokestinamos, priklauso ne nuo Italijos Respublikos, bet nuo kitoje valstybėje narėje nustatytą apmokestinimo taisyklę. Todėl Italijos Respublika negali pagrįstai tvirtinti, kad taikant dvigubo apmokestinimo išvengimo sutarties nuostatas Italijoje prie šaltinio išskaičiuoto mokesčio atskaitymas iš kitoje valstybėje narėje mokėtino mokesčio leidžia visais atvejais kompensuoti nacionalinės teisės aktuose tvirtintą skirtingą vertinimą.

40 Darytina išvada, kad Italijos Respublika negali tvirtinti, jog, taikant dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartį, kitose valstybėse narėse steigtoms bendrovėms paskirstyti dividendai galiausiai nebus skirtingai vertinami, palyginti su dividendais, paskirstytais bendrovėms rezidentėms.

41 Be to, vykstant procesui Italijos Respublika nurodė, kad ji nėra sudariusi dvigubo apmokestinimo išvengimo sutarties su Slovėnija. Todėl jos argumentai bet kuriuo atveju nepagrįsti, kalbant apie dividendus, paskirstytus Slovėnijoje steigtoms bendrovėms.

42 Taip pat Italijos Respublika negali tvirtinti, kad šio sprendimo 33 punkte konstatuoto skirtingo vertinimo nėra dėl to, jog reikia atsižvelgti į Italijos apmokestinimo sistemos, kuria siekiama tiesiogiai ar netiesiogiai užtikrinti fizinių asmenų, galutinių dividendų gavėjų, apmokestinimą, vientisumą ir, be kita ko, aplinkybę, kad fizinis asmuo, rezidentas akcininkas, yra apmokestinamas pajamų mokesčiu nuo jo pajamų, vadinasi, fizinio asmens rezidento akcininko apmokestinimo lygis iš tikrųjų yra lygiavertis akcininko ne rezidento apmokestinimo lygiui.

43 Iš tiesų šiam argumentui paneigti pakanka pažymėti, kad šiuo atveju lyginamos skirtingos tvarkos ir situacijos, t. y. viena vertus, nacionalinius dividendus gaunantys fiziniai asmenys ir jų pajamų apmokestinimo tvarka ir, antra vertus, užsienį pervedamus dividendus gaunančių kapitalo bendrovių ir Italijos Respublikos prie šaltinio išskaičiuojamas mokestis. Šiuo atžvilgiu nesvarbu tai, kad nacionalinės teisės aktais, anot Italijos Respublikos, siekiama ištaisyti galimą pusiausvyros stoką fizinių asmenų, dalyvaujančių bendrovių, kurioms išmokami dividendai, kapitale, apmokestinimo atžvilgiu.

44 Todėl ši valstybė narė negali tvirtinti, kad nėra skirtingo vertinimo tarp kitose valstybėse narėse steigtomis bendrovėmis paskirstytų dividendų apmokestinimo būdo ir bendrovėmis rezidentėmis paskirstytų dividendų apmokestinimo būdo.

45 Toks skirtingas vertinimas gali atgrasyti kitose valstybėse narėse steigtas bendroves investuoti Italijoje. Todėl jis yra iš esmės EB 56 straipsnio 1 dalimi draudžiamas laisvo kapitalo judėjimo apribojimas.

46 Vis dėlto reikia išnagrinėti, ar šis laisvo kapitalo judėjimo apribojimas gali būti pateisinamas remiantis Sutarties nuostatomis.

47 Pagal EB 58 straipsnio 1 dalį „56 straipsnio nuostatos nepažeidžia valstybių narių teisės <...> taikyti atitinkamas savo mokesčių įstatymų nuostatas, pagal kurias skiriami mokesčiai mokėjimui dėl į skirtingos padėties gyvenamosios vietos <...>“.

48 EB 58 straipsnio 1 dalies a punkte numatytų leidimų nukrypti riboja EB 58 straipsnio 3 dalis, kurioje numatyta, kad šio straipsnio 1 dalyje nurodytos nacionalinės nuostatos „neturi sudaryti laisvo kapitalo judėjimo ir mokėjimų, kaip nustatyta 56 straipsnyje, savavališko diskriminavimo ar paslėpto apribojimo“.

49 Taigi EB 58 straipsnio 1 dalies a punkte leidžiamas skirtingas vertinimas turi būti skiriamas nuo šio straipsnio 3 dalyje uždraustos diskriminacijos. Iš nusistovėjusios Teisingumo Teismo praktikos matyti, kad tam, jog nacionalinės mokesčių teisės aktai, kaip antai nagrinėjami šioje byloje, galėtų būti laikomi suderinami su laisvo kapitalo judėjimo reglamentuojančiomis Sutarties nuostatomis, reikia, jog vertinimo skirtumas būtų susijęs su objektyviai skirtingomis situacijomis arba jis būtų pateisinamas privalomu bendrojo intereso pagrindu (žr. 2000 m. birželio 6 d. Sprendimo *Verkooijen*, C-35/98, Rink. p. I-4071, 43 punktą; 2004 m. rugsėjo 7 d. Sprendimo *Manninen*, C-319/02, Rink. p. I-7477, 29 punktą ir 2005 m. rugsėjo 8 d. Sprendimo *Blanckaert*, C-512/03, Rink. p. I-7685, 42 punktą).

50 Todėl reikia patikrinti, ar nagrinėjamų nacionalinės teisės aktų tikslu atžvilgiu dividendus gaunančios bendrovės, Italijos rezidentės, ir kitoje valstybėje narėje steigtos dividendus gaunančios bendrovės yra panašiose padėtyse.

51 Teisingumo Teismas jau yra nusprendęs, kad atsižvelgiant į valstybės narės numatytas priemones, kuriomis siekiama išvengti bendrovės rezidentės paskirstytojo pelno apmokestinimo kelis kartus ar jo ekonominio dvigubo apmokestinimo ar juos sušvelninti, dividendus gaunančią akcininkų rezidentų padėtis nebūtinai yra panaši į dividendus gaunančią akcininką, kitos valstybės narės rezidentą, padėtį (minėto sprendimo *Denkavit Internationaal ir Denkavit France* 34 punktas).

52 Tačiau nuo to momento, kai valstybė narė vienašališkai arba pagal susitarimą pajamų mokesčiu apmokestina ne tik akcininkų rezidentų, bet ir akcininkų ne rezidentų iš bendrovės rezidentės gaunamus dividendus, ši akcininkų ne rezidentų padėtis tampa panaši į akcininkų rezidentų padėtį (minėto sprendimo *Test Claimants in Class IV of the ACT Group Litigation* 68 punktas; *Denkavit Internationaal ir Denkavit France* 35 punktas ir *Amurta* 38 punktas).

53 Iš tikrųjų vien dėl to, kad ši valstybė narė naudojasi kompetencija mokesčių srityje, kyla apmokestinimo kelis kartus arba ekonominio dvigubo apmokestinimo pavojus, neatsižvelgiant į kitoje valstybėje narėje taikomą apmokestinimą. Tokiu atveju tam, kad dividendus gaunantys asmenys ne rezidentai nepatirtų laisvo kapitalo judėjimo apribojimo, kurį iš esmės draudžia EB 56 straipsnis, dividendus išmokančios bendrovės rezidavimo valstybė turi užtikrinti, kad pagal jos

nacionalin? teis?s numatyt? apmokestinimo kelis kartus arba ekonominio dvigubo apmokestinimo išvengimo ar j? sušvelninimo mechanizm? ne rezident? vertinimas b?t? toks pats kaip ir rezident? vertinimas (žr. min?t? sprendim? *Test Claimants in Class IV of the ACT Group Litigation* 70 punkt? ir *Amurta* 39 punkt?).

54 Taigi šiuo atveju reikia konstatuoti, kad Italijos ?statym? leid?jas pasirinko ?gyvendinti savo kompetencij? mokes?i? srityje kitose valstyb?se nar?se ?steigtoms bendrov?ms paskirstyt? dividend? atžvilgiu. Tod?l šiuos dividendus gaunantys ne rezidentai yra panašioje pad?tyje kaip ir rezidentai, kiek tai susij? su bendrovi? reziden?i? paskirstyt? dividend? ekonominio dvigubo apmokestinimo pavojumi, vadinasi, dividendus gaunantys asmenys ne rezidentai negali b?ti skirtingai vertinami, palyginti su rezidentais.

55 Šiuo atžvilgiu Italijos Respublika tvirtina, kad skirtingas vertinimas pateisinamas privalomuoju bendrojo intereso pagrindu, susijusiu su mokes?i? sistemos darnumu, subalansuoto apmokestinimo kompetencijos pasidalijimo išsaugojimu ir kova su suk?iavimu mokes?i? srityje, t. y. pagrindais, kuriuos Teisingumo Teismas aiškiai pripažino kaip galin?ius pateisinti tokius skirtumus (šiuo klausimu žr. min?to sprendimo *Marks & Spencer* 51 punkt?; 2008 m. geguž?s 15 d. Sprendimo *Lidl Belgium*, C?414/06, Rink. p. I?3601, 42 punkt? bei, kalbant apie pateisinim?, susijus? su mokes?i? sistemos darnumu, 1992 m. sausio 28 d. Sprendimo *Bachmann*, C?204/90, Rink. p. I-249, 28 punkt? ir 2007 m. kovo 13 d. Sprendimo *Test Claimants in the Thin Cap Group Litigation*, C?524/04, Rink. p. I-2107, 69 punkt?).

56 Siekiant atmesti pateisinim?, susijus? su mokes?i? sistemos darnumu ir subalansuoto apmokestinimo kompetencijos pasidalijimo išsaugojimu, užtenka pažym?ti, kad Italijos Respublika iš esm?s pakartoja argumentus, skirtus pagr?sti teigin?, kad šio sprendimo 33 punkte nurodyto skirtingo vertinimo n?ra, nes taip pat reikia atsižvelgti ? tai, jog fiziniai asmenys rezidentai, kurie yra akcininkai, Italijoje apmokestinami pajam? mokes?iu. D?l šio sprendimo 43 punkte nurodyt? priežas?i? tokie argumentai netinkami.

57 Kalbant apie pateisinim?, susijus? su kova su suk?iavimu mokes?i? srityje, reikia priminti, kad laisvo kapitalo jud?jimo apribojimas gali b?ti leidžiamas tik tuo atveju, jeigu jis yra tinkamas užtikrinti atitinkamo tikslo ?gyvendinim? ir neviršija to, kas b?tina jam pasiekti (min?to sprendimo *Marks & Spencer* 35 punktas; 2006 m. rugs?jo 12 d. Sprendimo *Cadbury Schweppes ir Cadbury Schweppes Overseas*, C?196/04, Rink. p. I?7995, 47 punktas ir min?to sprendimo *Test Claimants in the Thin Cap Group Litigation* 64 punktas).

58 Taigi pateisinimas, susij?s su kova su suk?iavimu mokes?i? srityje, yra priimtinas, tik jei kovoama su visiškai dirbtin?mis schemomis, skirtomis apeiti mokes?i? ?statymus, ne?tvirtinant jokios bendros suk?iavimo prezumpcijos. Tod?l bendros mokes?i? vengimo ar suk?iavimo mokes?i? srityje prezumpcijos nepakanka pateisinant mokes?i? priemon?, kelian?i? gr?sm? Sutarties tikslams (šiuo klausimu žr. 2000 m. rugs?jo 26 d. Sprendimo *Komisija prieš Belgij?*, C?478/98, Rink. p. I?7587, 45 punkt? ir min?to sprendimo *Cadbury Schweppes ir Cadbury Schweppes Overseas* 50 punkt? ir nurodyt? teismo praktik?).

59 Taigi nagrin?jamu atveju bendrai visiems kitose valstyb?se nar?se ?steigtoms bendrov?ms paskirstytiems dividendams taikoma mažiau palanki apmokestinimo tvarka. Tod?l toks mažiau palankus apmokestinimas negali b?ti pateisintas kova su suk?iavimu mokes?i? srityje.

60 Be to, valstyb? nar? gali remtis 1977 m. gruodžio 19 d. Tarybos direktyva 77/799/EEB d?l valstybi? nari? atsaking? institucij? savitarpio pagalbos tiesiogini? ir netiesiogini? mokes?i? srityje (OL L 336, p. 15; 2004 m. specialusis leidimas lietuvi? k., 9 sk., 1 t., p. 63), iš dalies pakeista 1992 m. vasario 25 d. Tarybos direktyva 92/12/EEB (OL L 76, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvi? k., 9 sk., 1 t., p. 179, toliau – Direktyva 77/799), siekdama iš kitos valstyb?s nar?s kompetenting?

institucij? gauti bet kokios reikalingos informacijos, kuri leist? jai nustatyti teising? min?toje direktyvoje numatyt? mokes?i? sum? (žr. min?to sprendimo *Cadbury Schweppes ir Cadbury Schweppes Overseas* 71 punkt?).

61 Tod?l pagal Italijos teis?s aktus kitose valstyb?se nar?se ?steigtoms bendrov?ms paskirstytiems dividendams taikomas mažiau palankus vertinimas yra su EB 56 straipsnio 1 dalimi nesuderinamas laisvo kapitalo jud?jimo ribojimas.

62 Galiausiai Italijos Respublika negali tvirtinti, kad ieškinys d?l ?sipareigojim? ne?vykdyimo bet kuriuo atveju turi b?ti atmestas, nes jos teis?s akt? neatitikt? EB 56 straipsnio 1 daliai l?m? Teisingumo Teismo šio straipsnio išaiškinimas sprendimuose d?l prašym? priimti prejudicin? sprendim?, priimtuose v?liau nei nagrin?jamos bylos pagr?stos nuomon?s data.

63 Iš ties? Bendrijos teis?s normos aiškinimas, kur? Teisingumo Teismas pateikia vykdydamas EB 234 straipsnio jam suteiktus ?galiojimus, patikslina šios normos reikšm? ir apimt?, kaip ji turi arba tur?jo b?ti suprasta ir taikoma nuo jos ?sigaliojimo momento (šiuo klausimu žr.1980 m. kovo 27 d. Sprendimo *Denkavit italiana*, 61/79, Rink. p. 1205, 16 punkt?), nebent Teisingumo Teismas apribojo galimyb? remtis taip išaiškinta nuostata praeities santykiams (šiuo klausimu žr. min?to sprendimo *Denkavit italiana* 17 punkt?).

64 Remiantis tuo, kas išd?styta, kitose valstyb?se nar?se ?steigtoms bendrov?ms paskirstytiems dividendams taikydama mažiau palanki? apmokestinimo tvark?, palyginti su taikoma bendrov?ms rezident?ms paskirstytiems dividendams, Italijos Respublika ne?vykdy? ?sipareigojim? pagal EB 56 straipsnio 1 dal?.

– D?l EEE susitarimo nesilaikymo

65 Viena pagrindini? EEE susitarimo užduo?i? yra kiek ?manoma visapusiškai užtikrinti laisv? preki?, asmen?, paslaug? ir kapitalo jud?jim? visoje Europos ekonomin?je erdv?je (EEE), kad Bendrijos teritorijoje ?gyvendinama bendroji rinka b?t? išpl?sta ? ELPA valstybes. Šiuo tikslu keliomis min?to susitarimo nuostatomis siekiama užtikrinti kuo vienodesn? jo aiškinim? visoje EEE (žr. 1992 m. balandžio 10 d. Nuomon? 1/92, Rink. p. I?2821). Šiuo atžvilgiu Teisingumo Teismas turi priži?r?ti, kad EEE susitarimo nuostatos, iš esm?s identiškios Sutarties nuostatomis, b?t? vienodai aiškinamos valstyb?se nar?se (2003 m. rugs?jo 23 d. Sprendimo *Ospelt ir Schlössle Weissenberg*, C?452/01, Rink. p. I?9743, 29 punktas).

66 Iš to išplaukia, kad nors laisvo kapitalo jud?jimo tarp EEE susitarimo Susitarian?i?j? Šali? subjekt? apribojimai turi b?ti vertinami min?to susitarimo 40 straipsnio ir XII priedo atžvilgiu, šios nuostatos turi toki? pa?i? teisin? gali? kaip ir iš esm?s joms identiškios EB 56 straipsnio nuostatos (žr. 2009 m. birželio 11 d. Sprendimo *Komisija prieš Nyderlandus*, C?521/07, Rink. p. I?0000, 33 punkt?).

67 Tod?l ir remiantis nagrin?jant ieškin? EB 56 straipsnio 1 dalies atžvilgiu nurodytais motyvais reikia pripažinti, kad EEE susitarimo Susitarian?iosiose šalyse ?steigtoms bendrov?ms paskirstytiems dividendams pagal Italijos teis?s aktus taikomas mažiau palankus vertinimas yra laisvo kapitalo jud?jimo ribojimas EEE susitarimo 40 straipsnio prasme.

68 Vis d?lto reikia pripažinti, kad šis ribojimas pateisinamas privalomuoju bendrojo intereso pagrindu, susijusiu su kova su suk?iavimu mokes?i? srityje.

69 Kaip Teisingumo Teismas jau nusprend?, teismo praktika, susijusi su naudojimosi jud?jimo laisv?mis Bendrijoje apribojimais, negali b?ti visa apimtimi taikoma kapitalo jud?jimui tarp valstybi? nari? ir tre?i?j? valstybi?, nes toks jud?jimas yra susij?s su kitu teisiniu kontekstu (šiuo klausimu

žr. 2007 m. gruodžio 18 d. Sprendimo A, C-101/05, Rink. p. I-11531, 60 punkt?).

70 Šiuo atveju visų pirma reikia pažymėti, kad tarp valstybių narių kompetentingų institucijų ir trečiosios valstybės kompetentingų institucijų nėra bendradarbiavimo tarp valstybių narių kompetentingų institucijų sistemos, nustatytos Direktyvoje 77/799, jei ši trečioji valstybė nepriima jokių savitarpio pagalbos susipareigojimų.

71 Toliau Italijos Respublika tvirtino, ir jai nebuvo prieštaraujama, kad nėra jokios nuostatos dėl keitimosi informacija tarp jos ir Lichtenšteino Kunigaikštystės. Galiausiai Italijos Respublika tvirtino, ir jai dėl to taip pat nebuvo prieštaraujama, kad dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartyse, kurias ji pasirašė su Islandijos Respublika ir Norvegijos Karalyste, nėra nuostatų, numatančių pareigą pateikti informaciją.

72 Šiomis aplinkybėmis nagrinėjami Italijos teisės aktai EEE susitarimo Susitariančiųjų Šalių atžvilgiu turi būti laikomi pateisinamais privalomu bendrojo intereso pagrindu, susijusiu su kova su sukaviavimu mokesčių srityje, ir tinkamais užtikrinti atitinkamo tikslo įgyvendinimą bei nevirsija to, kas būtina jam pasiekti.

73 Todėl ieškinys turi būti atmestas tiek, kiek jis susijęs su Italijos Respublikos susipareigojimų nevykdymu pagal EEE susitarimo 40 straipsnį.

74 Komisija taip pat tvirtina, kad Italijos teisės aktai yra nepateisinamas EEE susitarimo 31 straipsnyje tvirtintos sistėgimo laisvės apribojimas.

75 Vis dėlto dėl nurodytų priežasčių, susijusių su EEE susitarimo 40 straipsniu, nagrinėjami Italijos teisės aktai EEE susitarimo Susitariančiųjų Šalių atžvilgiu turi būti laikomi pateisinamais privalomuoju bendrojo intereso pagrindu, susijusiu su kova su sukaviavimu mokesčių srityje, ir tinkamais užtikrinti atitinkamo tikslo įgyvendinimą bei nevirsijanais to, kas būtina jam pasiekti.

76 Todėl ieškinys taip pat turi būti atmestas tiek, kiek jis susijęs su Italijos Respublikos susipareigojimų nesilaikymu pagal EEE susitarimo 31 straipsnį.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

77 Pagal Procedūros reglamento 69 straipsnio 2 dalį pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jeigu laimėjusi šalis to reikalavo. Pagal Procedūros reglamento 69 straipsnio 3 dalį, jeigu kiekvienos šalies dalis reikalavimą patenkinama, o dalis atmetama, arba jeigu susiklosto ypatingos aplinkybės, Teisingumo Teismas gali paskirstyti bylinėjimosi išlaidas šalims arba nurodyti kiekvienai padengti savo išlaidas.

78 Šioje byloje reikia atkreipti dėmesį į tai, kad tam tikri Komisijos kaltinimai buvo pripažinti nepagrįstais.

79 Todėl reikia priteisti iš Italijos Respublikos tris ketvirtadalius visų bylinėjimosi išlaidų, o iš Europos Bendrijų Komisijos – likusį ketvirtadalį.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (antroji kolegija) nusprendžia:

1. Kitose valstybėse narėse steigtoms bendrovėms paskirstytiems dividendams taikydama mažiau palankią apmokestinimo tvarką, palyginti su taikoma bendrovėms rezidentams paskirstytiems dividendams, Italijos Respublika nevykdė susipareigojimų pagal EB 56 straipsnio 1 dalį.

2. **Atmesti likusi? ieškinio dal?.**

3. **Priteisti iš Italijos Respublikos tris ketvirtadalius vis? bylin?jimosi išlaid?, o iš Europos Bendrij? Komisijos – likus? ketvirtadal?.**

Parašai.

* Proceso kalba: ital?.